

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá postavou golema a jejími možnými interpretacemi. První kapitola je zaměřena obecně na umělé výtvoř, do kterých bývá řazena právě postava golema. Druhá kapitola se věnuje původu a významu slova golem, dále uvádí výčet jeho vlastností a návody ke stvoření. Kromě typického pojetí golema pojednávají následující dvě kapitoly o archetypu stínu a motivu dvojníka. Archetypem stínu se podrobněji zabýval C. G. Jung a co se týče problematiky dvojníka, vychází tato práce z díla O. Fischera a D. Hodrové. Pátá kapitola je věnována pražskému golemovi a jeho stvořiteli rabbi Löwovi. Kromě českých pověstí jsou uvedeny i pověsti německé, konkrétně kniha *Sippurim*, ze které mnozí autoři ovlivnění golemovským tématem čerpali. V následujících kapitolách jsou rozebírána jednotlivá díla německé literatury. Jako první je analyzována báseň Ludwiga Kalische *Die Geschichte von dem Golem*, ve které je lyricky zpracován motiv golema. Následuje rozbor díla *Isabella von Ägypten* od A. von Arnima, které pojednává o golemovi ženě, dvojnici hlavní hrdinky Belly. Kromě těchto dvou děl je interpretována i povídka *Der Sandmann* od E. T. A. Hoffmanna, ve které se objevuje jak postava golema, dřevěná loutka Olimpie, tak motiv dvojníka v podobě advokáta Coppelia a prodejce tlakoměrů Coppoly. Posledním dílem, kterému je věnována největší pozornost, je román G. Meyrinka *Der Golem*. V tomto románu je golem stínem a dvojníkem hlavního hrdiny Athanasia Pernatha. V některých rysech jsou si golemové německých spisovatelů podobní, ale v jiných se značně odlišují. Stejně je tomu i v pověstech, které mají více variant. Srovnání pověstí a vybraných děl německé literatury je obsahem poslední kapitoly.

KLÍČOVÁ SLOVA

golem, stín, dvojník, *Sippurim*, pražský golem, rabbi Löw, Gustav Meyrink, A. von Arnim, E. T. A. Hoffmann, německá literatura, interpretace